

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

4. Item tyrannus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

(?) III. Saturnus, inquit Festus, inter veterrimos Italiae deos colitur, qui frugum Repertor, quique eas gentes primus docuisse creditur fationes. Fuit autem antiquorum hominum tanta simplicitas, ut venientes ad se advenas (quemadmodum Saturnus ad Janum venit) qui modò consilio atque sapientia præditi ad instruendam vitam formandosque mores aliquid conferebant, quòd eorum parentes atque originem ignorabant, *Cælo & Terra* editos non solùm ipsi crederent, verùm etiam posteris affirmarent: velut hunc ipsum Saturnum, *Cœli & Terræ* filium esse dixerunt. Aurelius Victor de orig. gentis Rom. De Saturno Maro 8. *Æneid.*

Primus ab ætherio venit Saturnus olympo,
Arma Jovis fugiens, & regnis exul adeptis.
Is genus indocile, ac dispersum montibus altis
Composuit, legesque dedit, Latiumque vocari
Maluit, his quoniam latuisset tutus in oris:
Aureaque (ut perhibent) illo sub rege fuere
Sæcula: sic placida populos in pace regebat.

En notas boni ac sapientis Principis in Saturno, de quo Justinus lib 43. Italiae cultores primi Aborigines fuere? (quasi sine origine, quòd eorum majores nescirentur) quorum Rex Saturnus tantæ justitiæ fuisse traditur, ut neque servierit sub illo quisquam, nec quidquam privata rei habuerit: sed omnia communia & indivisa omnibus fuerunt, velut unum cunctis patrimonium esset. Ob cuius exempli memoriam cautum est, ut feriis Saturnalibus exæquato omnium jure servi cum dominis recumbant. Hæc ille.

IV. (k) Alii per Saturnum exprimi volunt tyrannum avarum, superbum, crudelem, qui in suummet sæviat sanguinem, gaudeatque aspergi subditorum cruore: qua de causa Carthaginenses usque ad excidium suæ urbis pueros ingenuos Saturno immolabant, autore Curtio de gestis Alexandri. Fingebatur ejus statua ærea, manibus porrectis; sub ea fornax succendebatur; puer brachiis insertus, dum lento ignis vapore contrahebatur & torrebatur, ridentis speciem exhibebat: tibiis interea & tympanis concrepantibus, ne ejulatus exaudiretur. Atque hoc ipsum est, quod alibi diximus pravæ educationis symbolum. Nam dum puer manibus, ut dicitur, gestatur, dum sinu fovetur, dum indulgenter nimis & molliter habetur, quasi ridendo & canendo suaviter in brachiis

com-

(i) Bonus Princeps. (k) Tyrannus.

comprimitur, & quasi catulus simii amando suffocatur. De hoc idolo sæpius fit mentio in divinis litteris, & *Moloch* appellatur.

Saturnum quoque expriment, quicumque tyrannicè regnant, quales sunt turpissimi Mahometis sectatores, qui regnandi libidine, non aliter quàm lupi grassantur in fratres, filios, parentes.

Pulsus à Jove Saturnus, & catenis adstrictus in tartaro, ut aliqui poëtarum fingunt, indicat, justo denique talione poenas dare sanguifugas, & crudeles innocentum oppressores.

V. (e) Sed quomodo sub Saturno sanctissima legum majestas, & vis æquitatis viguit, quod supra indicavimus, cum ipse necando filios, ipsius naturæ vincula tam nefariè violarit? Respondens Mythologus lib. 2. c. 1. At illud, inquit, scire convenit, homines tunc simplices, non ad Saturni exemplum vivere solitos, sed ad legum ab ipso institutarum rationem. Semper enim fuit is regnantium furor, ut cum vel filius, vel frater, vel conjunctus in aliquam suspicionem inciderit, corruant è vestigio omnia naturæ vincula, nec quidquam magis periculosum est, aut minùs constans, quàm regnantium amicitia. Huc accedebat, quòd homines in imperio constituti, severissimè cæterorum vitia puniant, quibus ipsimet sunt obnoxii, neque comites habere scelerum facile patiantur. Quòd verò aureà Saturni ætate, flumina lactis & nectaris fluxisse, damas cum canibus, oves cum lupis lusisse feratur; significarunt veteres, tunc temporis viros bonos, legum patrocinio tutos à seariis & rei alienæ raptoribus fuisse, rectumque magis sua sponte, quàm Principum ductu & exemplo coluisse.

VI. (f) Quòd autem Saturnus in exilio non tantum ipse superbos & feroces spiritus deposuerit, sed etiam in genus humanum beneficus, sationem primus docuerit Italiæ incolas; docetur, rebus adversis mitigari ingenia aspera, & à necessitate bonas extundi artes. Hospitalitatis quoque præmium, insignè tulit Janus, dum fruges noviter inventas fertili segete messuit, & post mortem inter deos translatus est, templumque habuit Romæ, à Numa Pompilio positum, quod tempore belli patebat, tempore pacis claudabatur; unde *Patulcius* & *Clusius* cognominabatur. *Bifrons* etiam fuisse dicitur, quòd ætatis suæ prudentissimus præterita sciret, & futura prævideret. Vel etiam, quòd temporum Præses, annum aperiat & claudat. Vel, quòd Principi necessaria sit prudentia, quâ bello & pace pervideat, perpendatque, quid è re sit.

Bbbb 3

Un-

(e) Nontam Rex, quàm lex pro exemplo habenda. (f) Janus bifrons, aut quadrifrons
eius rei Symbolum.